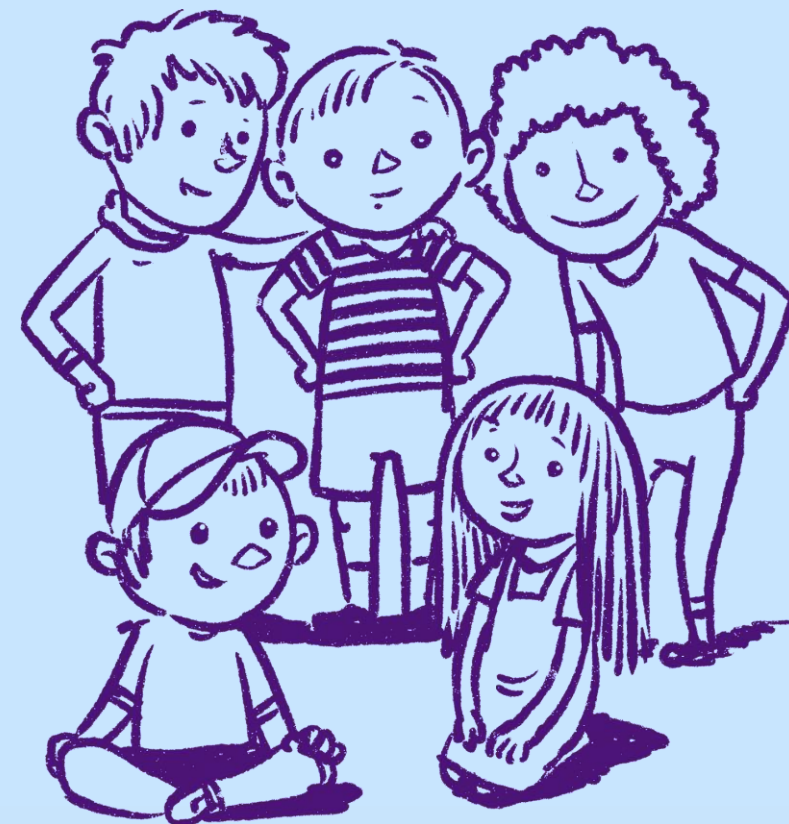

Wellbeing v pedagogické práci s vícejazyčnými dětmi pro AP

VÍTEJTE NA SETKÁNÍ!

Prosím, vypněte si mikrofon, vyplňte
prezenční listinu a pohodlně se usadte,
za chvíli začínáme 😊

Kdo jsme a co děláme

Podporujeme vícejazyčné děti, jejich rodiče, pedagogy a další odborné pracovníky podílející se na jejich vzdělávání

Navrhujeme a podporujeme systémové změny

NADACE
České spořitelny

The screenshot shows the website 'Inkluzivní škola.cz' with a dark red header. The main navigation includes categories like 'MATEŘSKÉ ŠKOLY', 'ZÁKLADNÍ ŠKOLY', 'STŘEDNÍ ŠKOLY', 'SEMINÁŘE, AKCE A WORKSHOPY', and 'KONTAKTY A METODICKÁ PODPORA'. Below this are yellow buttons for various topics such as 'Vícejazyčné děti', 'Adaptace a klima školy', 'Zapojení do výuky a materiály', 'Informace pro PPP', 'Publikace a produkty', 'Čeština jako druhý jazyk', 'Asistent pedagoga', 'Podpora dětí z Ukrajiny', 'Komunikace s rodiči', and 'Časté dotazy (FAQ)'. The main content area features the title 'INSPIRACE A PODPORA PRO PEDAGOGY PŘI PRÁCI S DĚTMI A ŽÁKY S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM' and icons for 'META INFOBALÍČKY A INFOGRAFIKY', 'METODICKÁ VIDEO', and 'FORMULÁŘ PRO PORADENSTVÍ'. A secondary navigation bar includes 'Novinky', 'Tipy a odkazy', 'V České škole', 'Volnočasové aktivity', 'FAQ', 'CZ / UA', and 'Hledat ...'. The bottom section is titled 'Informační portál pro rodiče z Ukrajiny' and contains three image-based cards for 'Dítě 2-6 let', 'Dítě 6-15 let', and 'Mládež 15+'. A 'Feedback' button is visible in the bottom right corner.

Infobalíčky a infografiky

Wellbeing

Výzkumy i praxe potvrzují, že důraz na wellbeing – tedy pocit celkové psychosociální pohody – zásadně ovlivňuje, jak se děti ve škole cítí, a následně i jakých výsledků dosahují. Péče o wellbeing vede k výraznému zlepšení sociálních a emočních dovedností a pomáhá předcházet problematickému chování a psychickým obtížím.

Při podpoře vícejazyčných dětí, ze zřejmých důvodů soustředěné hlavně na jazykové dovednosti, nesmí tedy zaniknout, že se stejně jako spolužáci potřebují ve škole cítit bezpečně, rozvíjet sociální vztahy, budovat vlastní identitu a neztrácet motivaci ke studiu. Ve všech těchto sférách mají také specifické potřeby, které jsou ovlivněny právě jejich vícejazyčností či mnohovrstevnou kulturní identitou.

Potřeby vícejazyčných dětí rozdělujeme do tří základních oblastí, s nimiž Vás seznámí infografika, na kterou odkazujeme na začátku našeho infobalíčku.

Zdá se Vám, že děti projevují nízký zájem a málo se zapojují do výuky?

Naše infografika se zabývá tím, na co myslet, **abychom se ve škole všichni měli dobře**, a jak to s motivací souvisí.

Zajímá Vás, proč je důležité na vztazích ve třídě pracovat průběžně a dlouhodobě?

V článku **Dlouhodobá práce s kolektivem** se dozvíte i konkrétní metodické tipy do třídnických hodin.

Jakými aktivitami podpořit dobré vztahy ve třídě?

Hotové lekce, které můžete rovnou použít do svých hodin, najdete v článku **Jednorázové aktivity pro podporu dobrých vztahů ve třídě**.

Jaké jsou základní pilíře pro vytváření psychosociální pohody ve třídě?

V **infografice** se podíváme na nejdůležitější kroky, které mít na zřeteli i při příchodu nového dítěte během školního roku.

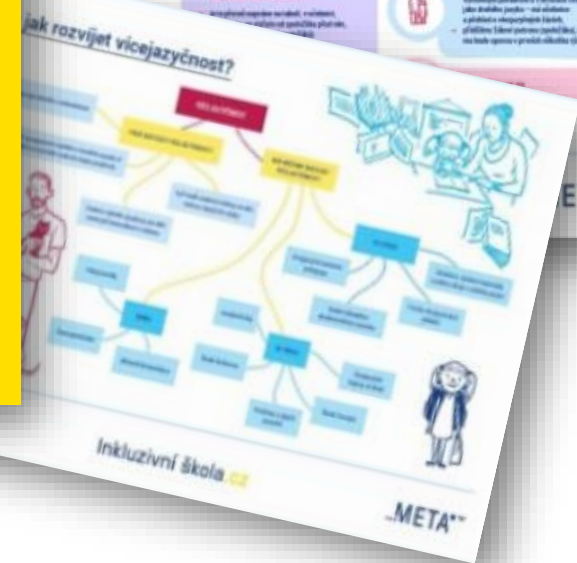
Chybí Vám ucelený materiál do výuky pro dlouhodobou práci s třídním kolektivem, který je přizpůsobený pro zapojení vícejazyčných dětí?

Stává se Vám, že řešíte s dítětem náročné projevy jeho chování?

V **infografice** a článku se dozvíte, co může dítě prožívat, když si prochází

Desatero tipů do výuky

- Přivítejte a rozvolněte se na začátku**
 - vyzkoušejte si, jak se cítíte, když se setkáváte s novými lidmi
 - vyzkoušejte si, jak se cítíte, když se setkáváte s novými lidmi
- Přivítejte všechny, vyzkoušejte se seznámit**
- Stvořte třídu, která vypráví příběhy**
 - Sdílejte příběhy, které vyprávíte
 - Sdílejte příběhy, které vyprávíte
- Stvořte společný cíl a pravidla třídy**
 - Sdílejte příběhy, které vyprávíte
 - Sdílejte příběhy, které vyprávíte
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**
- Stvořte si pravidla, která vám pomohou**

Program

- **Co to je wellbeing a proč je důležitý?**
- **Jak ho sledovat?**
- **Jak do toho můžou být zapojeni asistenti a asistentky pedagogů (DAP/ŠA/UA)?**

Hosté: Lucie Capková, Petra Lněničková, L. Konová

Potřeby vícejazyčných dětí

Fyziologické potřeby

- únava, (odlišná) strava

Potřeba bezpečí

- orientace v prostoru, srozumitelná pravidla, vizualizace, vztahová osoba

Potřeba sounáležitosti a lásky

- místo v kolektivu, neverbální komunikace

Potřeba uznání

- zažít úspěch, ne přístup „tabula rasa“, individuální přístup

Potřeba seberealizace

- využití jazyka

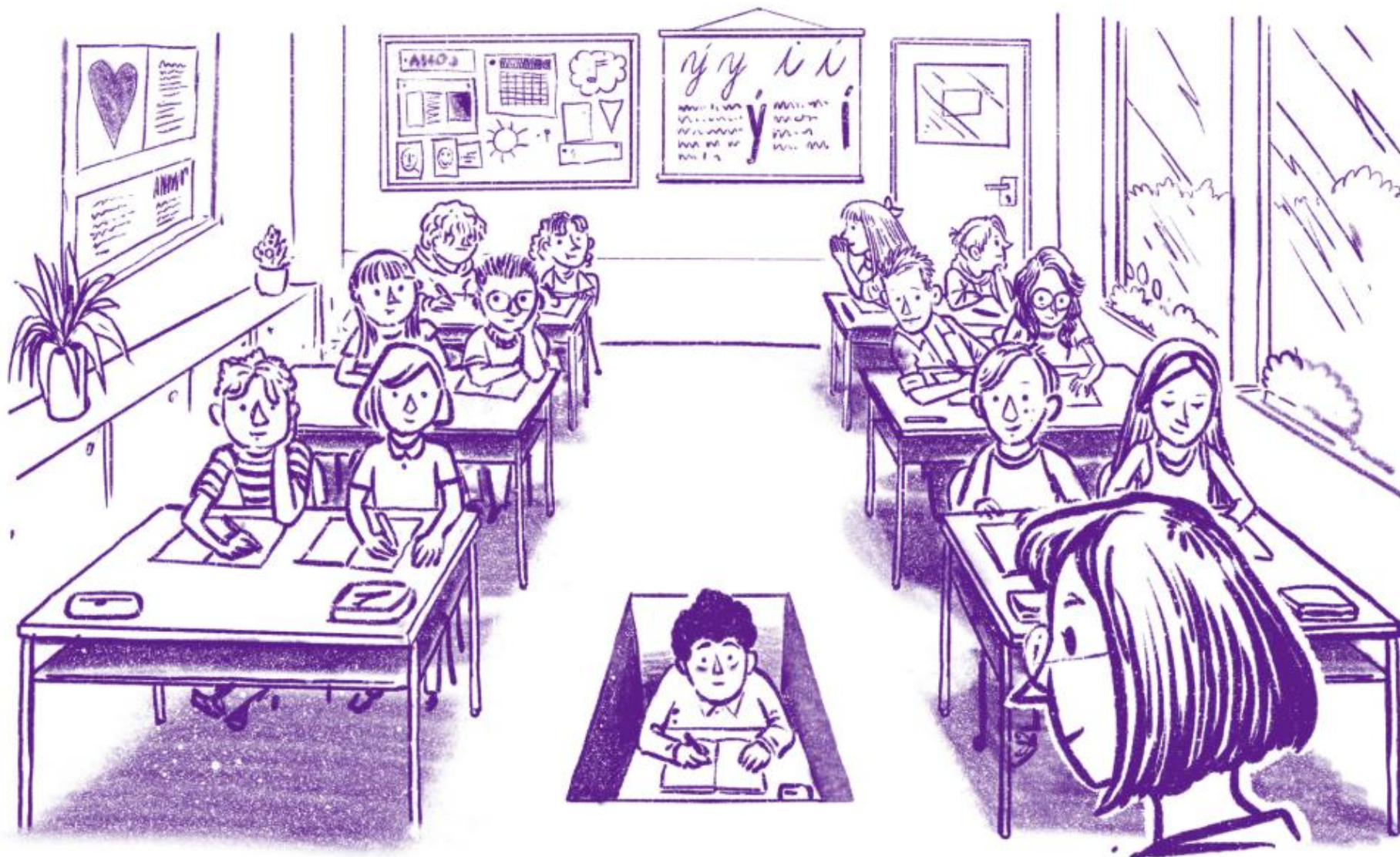

Proč věnovat pozornost potřebám vícejazyčných dětí?

- Jsou velmi široká skupina s SVP (jazyková neznalost, rodiče).
- Mají neviditelné potřeby (pozornost, kultura, jazyk, identita).
- Nástroje a opatření nástrojů a opatření se projeví pozitivně pro všechny děti, pro celý kolektiv.
- Z mnoha doporučených pomůcek a úpravy obsahu látky budou těžit i děti úzkostné, s poruchami soustředění a sníženou komunikační schopností.

Hezky k nám zapadl!

O wellbeing jde v úspěšném procesu vzdělávání v první řadě.

To, že vícejazyčné dítě ze třídy nevyčnívá, v rámci svých možností pracuje a plní úkoly, že se naučí splývat s prostředím, **neznamená, že nemá své potřeby**. Každé dítě potřebuje naši pozornost. I tiché a bezproblémové.

Obavy a úzkosti vyplývající např. z jazykové bariéry, z velkého tlaku na výkon, ze všeho nového, z pocitu vykořenění, z nejisté představy o své identitě nebo z pocitu kulturní neukotvenosti **nejsou vidět**.

**VŠÍMEJME SI.
ZAJÍMEJME SE.
BUĎME CITLIVÍ.**

Definice wellbeingu

„Wellbeing je stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život.“

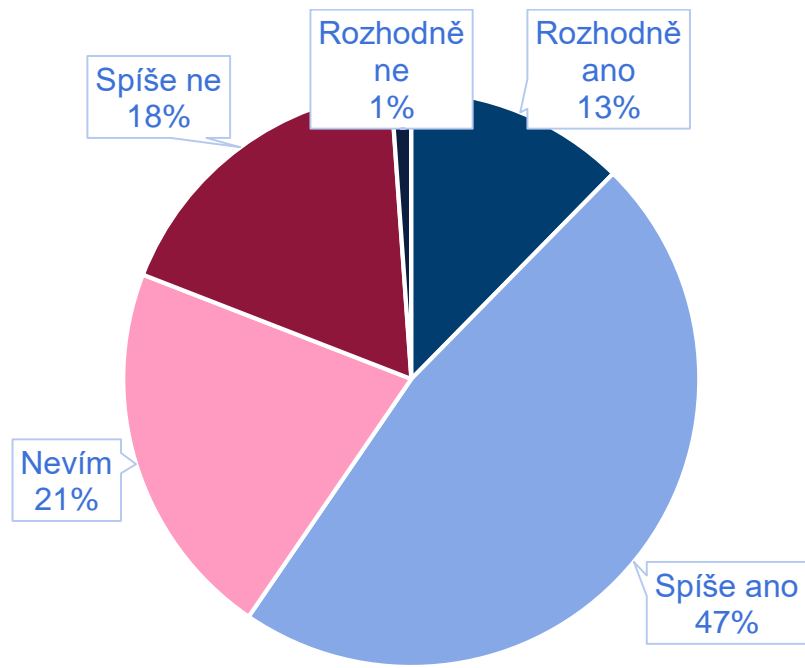
Partnerství pro vzdělávání 2030+

Ferre Laevers – známý průkopník v oblasti předškolního vzdělávání. Propaguje „zkušenostní učení“, které se zaměřuje na perspektivu žáka, a v současné době je jedním z nevlivnějších vzdělávacích modelů.

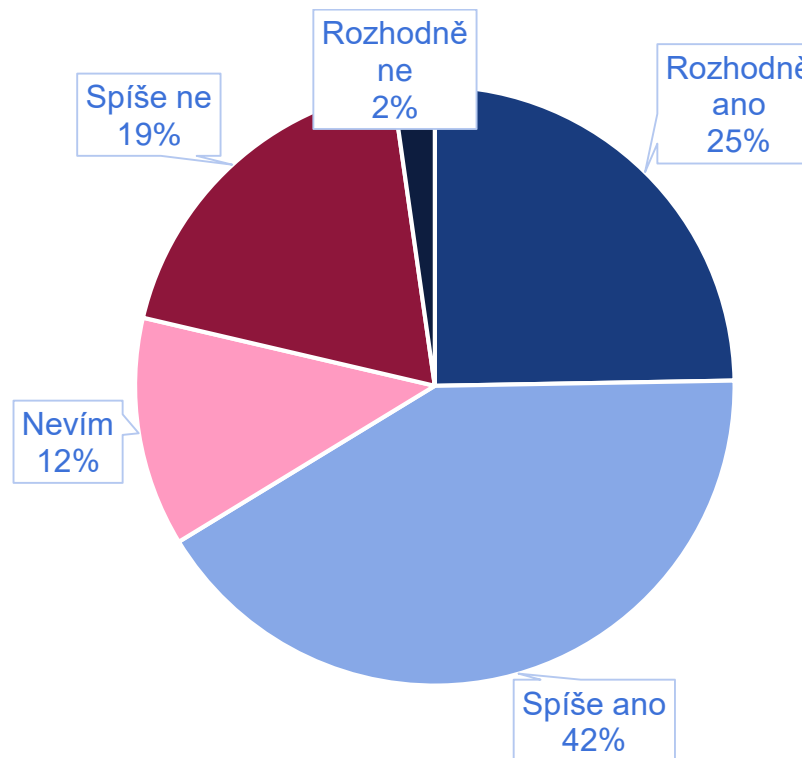
- Wellbeing: cítit se dobře, být spontánní, bez emočních tenzí. Klíčový faktor k zabezpečení duševního zdraví.
- Zapojení (involvement): soustředěné a intenzivní ponoření se do aktivit – nezbytná podmínka pro rozvoj a opravdu efektivní učení.

Grafy z očekávání účastníků

Přijdou vám VJ žáci spokojení?

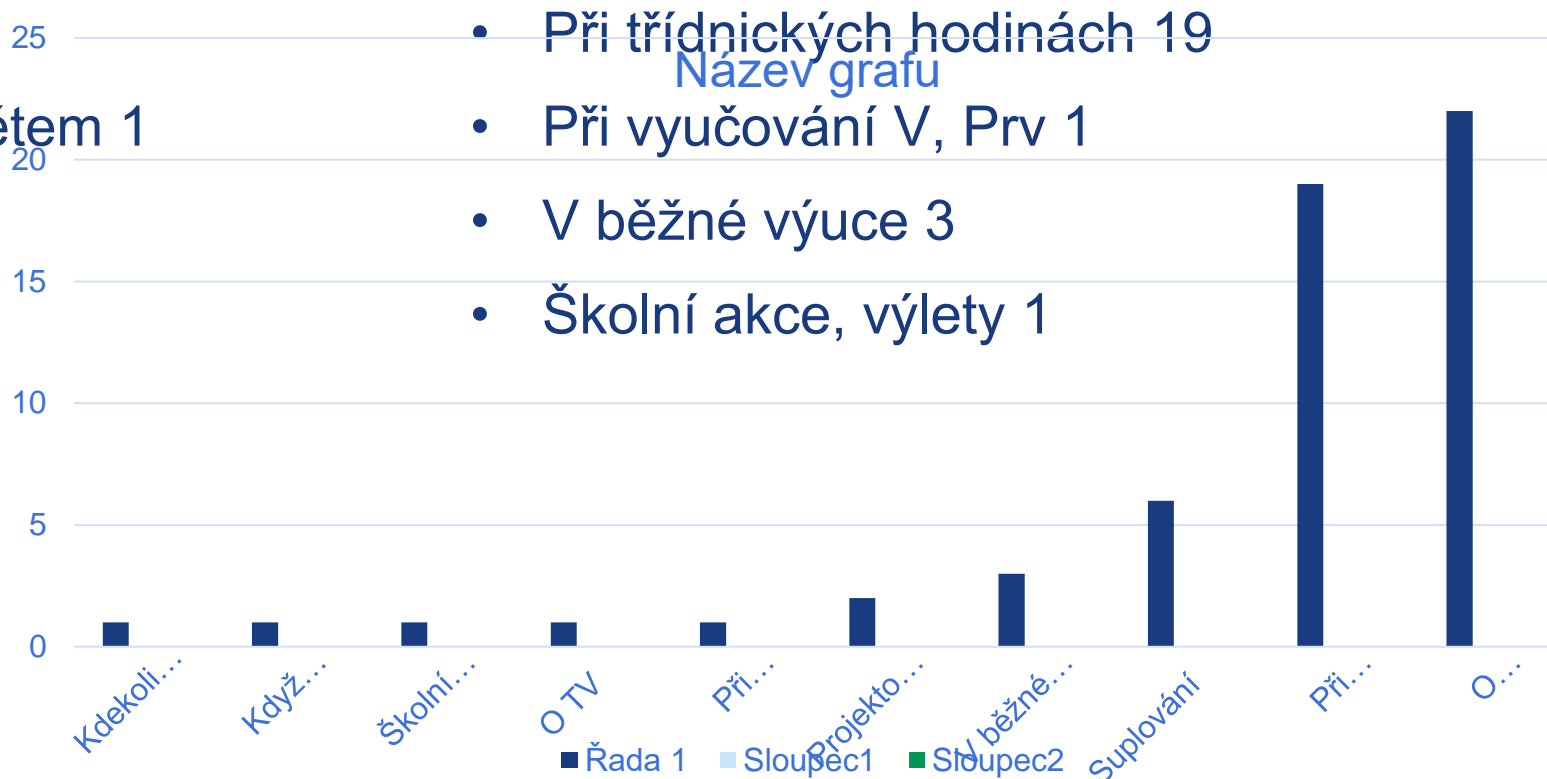

Pracujete ve škole cíleně s kolektivem ve třídách?

Grafy z očekávání účastníků

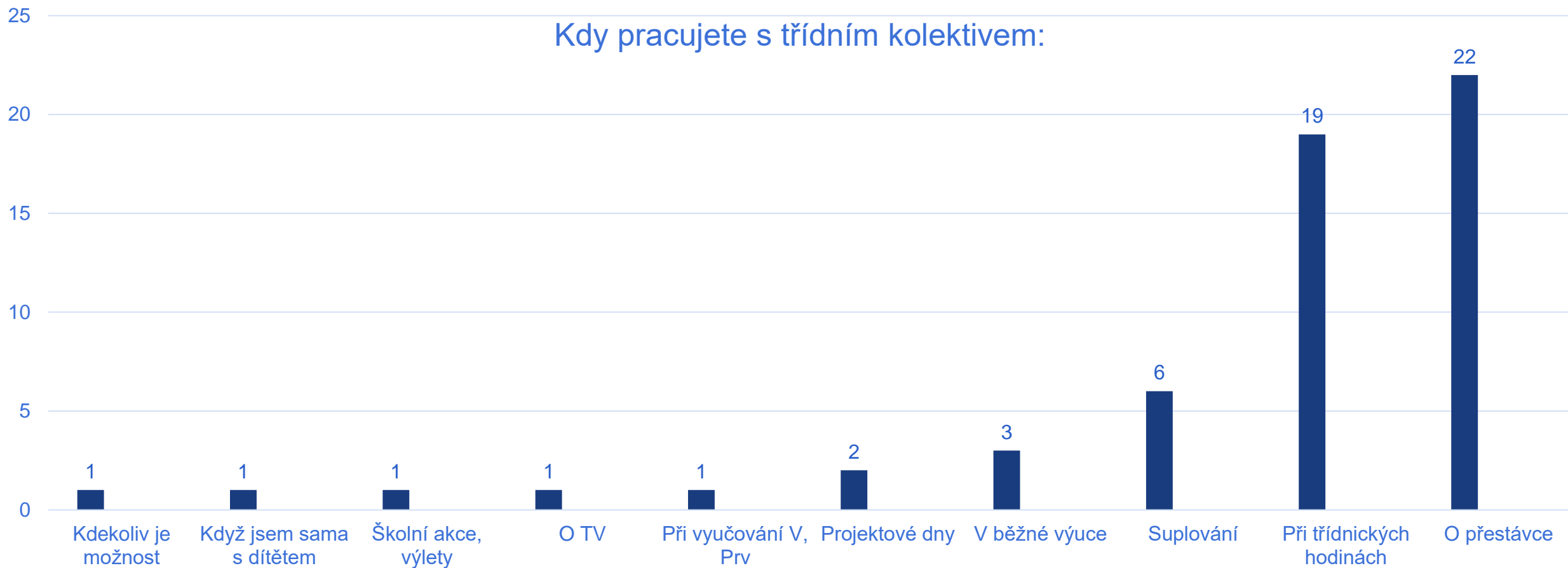
Kdy pracujete s kolektivem ve třídě?

- Kdekoli je možnost 1
- Když jsem sama s dítětem 1
- Suplování 6
- O přestávce 22
- O tělesné výchově 1
- Projektové dny 2

- Při třídnických hodinách 19
- Při vyučování V, Prv 1
- V běžné výuce 3
- Školní akce, výlety 1

Grafy z očekávání účastníků

Hosté

1. Lucie Capková - ...
2. Petra Lněničková – DAP v ZŠ Profesora Švejcara (Mráčkova)
3. Lída Konová - ...

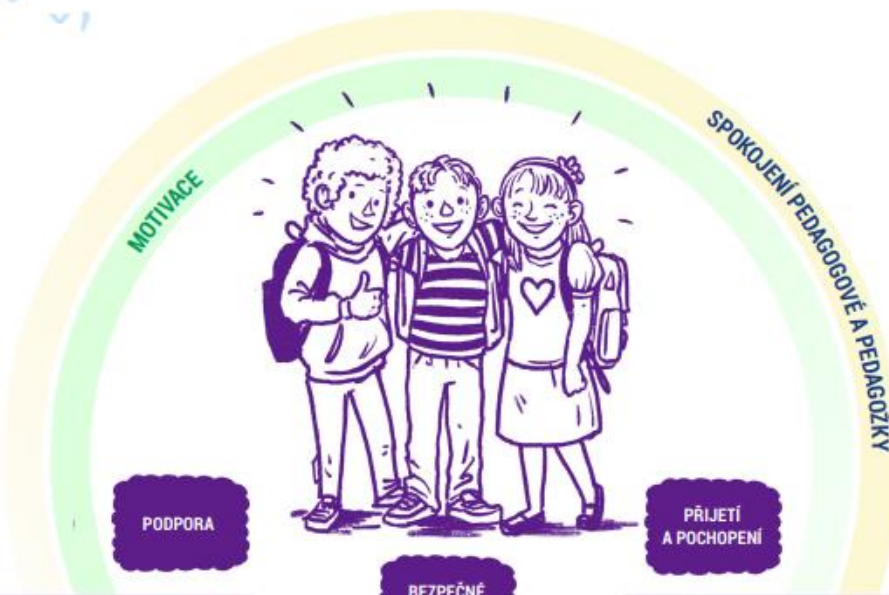
MOŽNÉ DALŠÍ TIPY

Pozorování

„Abychom se všichni měli ve škole dobře...“

Wellbeing, tedy psychosociální pohoda, je základem pro fungování nás všech. Jen když mají děti naplněné tyto potřeby, mohou být motivované, což pozitivně ovlivňuje jejich zájem o výuku a přispívá i ke spokojenosti učitelů.

VŠECHNY DĚTI POTŘEBUJÍ:

- dobrý pocit v kolektivu a vědomí, že jsou jeho součástí,
- učitele, který s nimi rozvíjí zdravé klima třídy a dobré vztahy,
- atmosféru vzájemné podpory a pochopení.

VÍCEJAZYČNÉ DĚTI MOHOU TAKÉ POTŘEBOVAT:

- možnost se aktivně účastnit třídních aktivit – tedy i jejich jazykovou přístupnost,
- rovnováhu mezi dostatečnou všímavostí a přílišnou či stigmatizující pozorností,
- konkrétní osobu jako zdroj podpory (např. dvojjazyčnou asistentku, koordinátora či „patrona“).

VŠECHNY DĚTI POTŘEBUJÍ:

- být vnímány individuálně,
- důraz na společnou práci s emocemi a jejich pojmenování,
- pocit bezpečí a důvěry, díky kterým se nebojí otevírat citlivá témata.

VÍCEJAZYČNÉ DĚTI MOHOU TAKÉ POTŘEBOVAT:

- podporu při porozumění pocitu vykořenění a jeho různým dopadům,
- citlivý přístup k prožívání traumatu, náročného procesu migrace a zpřetrhání vazeb,
- pochopení, že jazyková bariéra může výrazně omezovat možnosti vyjádření emocí.

VŠECHNY DĚTI POTŘEBUJÍ:

- jistotu, že jsou přijímány a respektovány ve své jedinečnosti,
- pochopení, že každý jsme jiný ve svých vlastnostech, schopnostech i náladách,
- prostředí, kde specifika každého jsou i zdrojem úspěchu a ocenění.

VÍCEJAZYČNÉ DĚTI MOHOU TAKÉ POTŘEBOVAT:

- podporu při zkoumání identity a hledání vztahu ke své kulturní rozkořenosti (např. i oslavování a udržování vztahu k mateřskému jazyku),
- probírání migrace a integrace jako témat všech a pro všechny,
- citlivou práci v kolektivu s předsudky a diskriminací, kterým mohou být vystavené ve zvýšené míře.

On a scale of guinea pig, how are you feeling today?

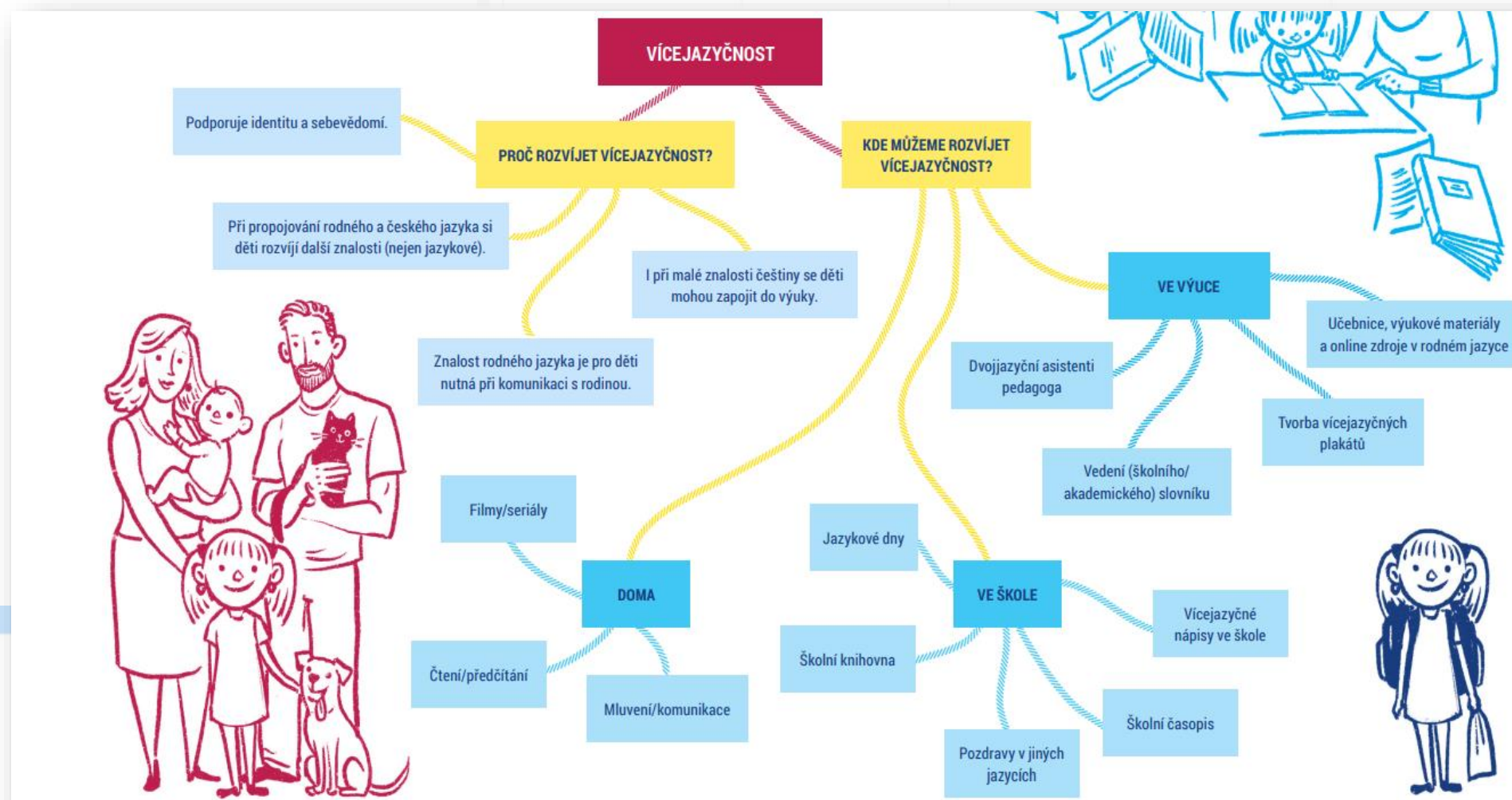

Vytvářet pocit bezpečí
Rozvíjet dobré klima tříd

Práce s vícejazyčností

TÉMA:

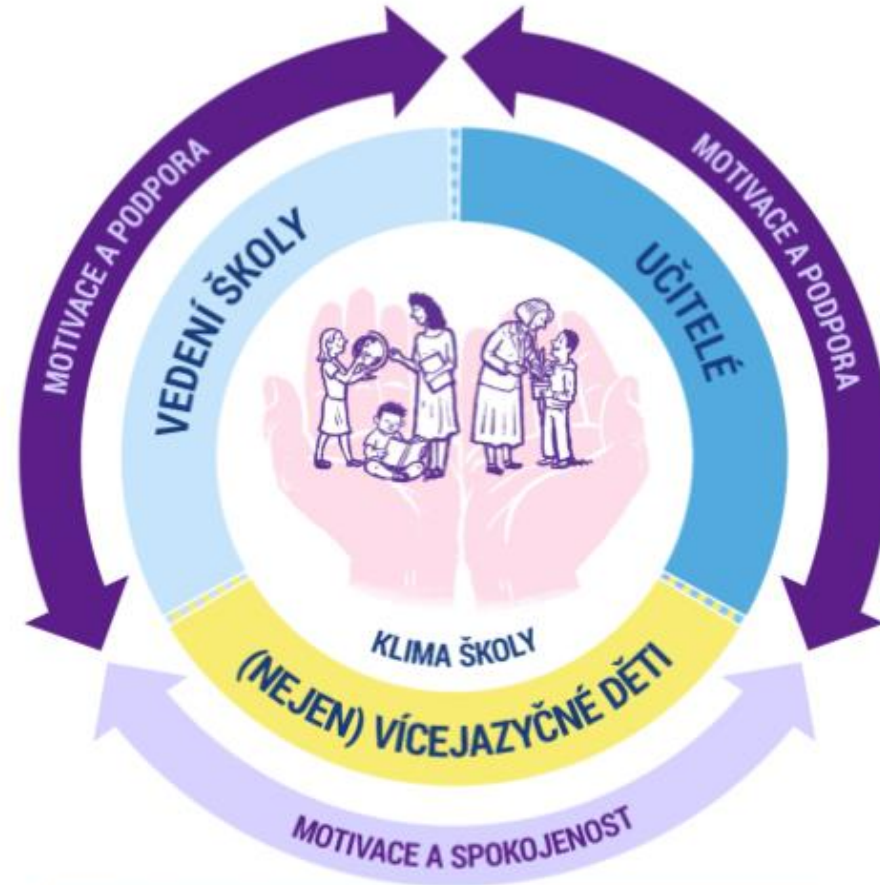
SLOVO	OBRÁZEK	POUŽITÍ VE VĚTĚ	PŘEKLAD

Je důležité, aby všem bylo ve škole CO NEJLÉPE

Vynaložená podpora a motivace se vrátí ve spokojenosti,
motivaci a zapojení všech zúčastněných.

https://cloud.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/meta_je_dulezite_aby_vsem_ve_skole_bylo_co_nejlepe.pdf

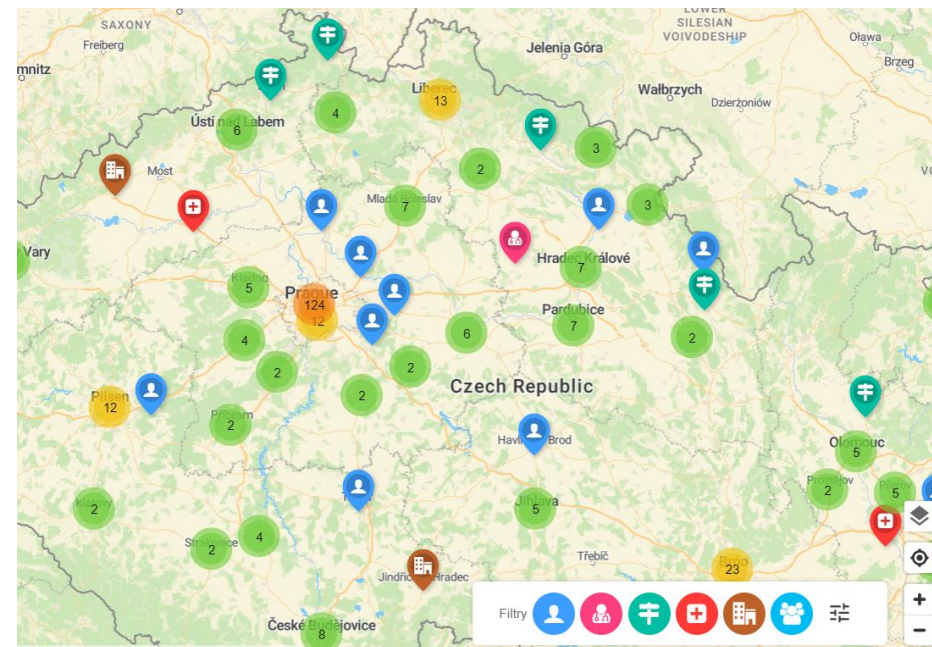

- Za klima školy odpovídá vedení školy.
- Míra spokojenosti všech se odráží na klimatu školy.
- Bez motivace a podpory klesá spokojenost všech.
- Motivaci a podporu potřebuje každý.
- Vícejazyčné děti nejsou výjimkou.

Psychické zdraví

Kontakty na pomoc: <https://inkluzivniskola.cz/psychologicka-podpora-v-cr>

Mapa duševního zdraví: <https://mapa.nudz.cz/>

Leuvenská škála

- vznikla pod vedením prof. Ferre Laeverse
- nástroj posuzuje úroveň pohody (wellbeing) a zapojení (involvement) dítěte

<https://inkluzivniskola.cz/leuven-scale-leuvenska-skala>

The image shows two overlapping forms for the Leuven Scale. The top form is titled "POZOROVÁNÍ DÍTĚTE" and "ZAPOJENÍ". The bottom form is also titled "POZOROVÁNÍ DÍTĚTE" and "SPOKOJENOST". Both forms have a header with "POZOROVÁNÍ DÍTĚTE" and "1-5, poznámka, konkrétní popis činnosti dítěte". The bottom form has a vertical label "SPOKOJENOST" on the left side and a ".META*" logo in the bottom right corner.

Shrnutí

<https://inkluzivniskola.cz/rozcestnik-pro-wellbeing-vicejazycnych-deti-jejich-podporu>

Wellbeing vícejazyčných dětí – rozcestník

Oblasti podpory:

01 Prevence a zdravé klima třídy

- Jak vyhodnocovat wellbeing dětí – postupy pro pedagogy v MŠ a u mladších dětí na ZŠ
- Doporučené evaluační nástroje – postupy pro pedagogy v MŠ a u mladších dětí na ZŠ
- Podpora ze strany ŠPP – poradenské služby ŠPP v souvislosti s vícejazyčnými dětmi
- Jednorázové aktivity na podporu dobrých vztahů ve třídě – tipy a podpora pro vyučující

02 Psychické zdraví

- Fenomén vykořenění – popis rozmanitých projevů a možností podpory
- Trauma-informovaný přístup – první kroky pro pedagogy
- Psychologická podpora (nejen) pro vícejazyčné děti v ČR – anotovaný seznam kontaktů

03 Kulturně-identitární citlivost

- Osobní zkušenost a interkulturní senzitivita – začít musíme u sebe
- Multikulturní výchova – co je dobré si uvědomit před přípravou hodin
- Multikulturní výchova v MŠ – na co se soustředit a jak ji zařadit
- Kroky k multikulturní výchově – jak postupovat citlivě a posílit všechny děti

META infografiky do sboroven

Aby se každé dítě cítilo jako ryba ve vodě aneb Wellbeing v mateřské škole
Abychom se všichni měli ve škole dobře

META videa vhodná k seznámení s tématem a diskuzi ve třídě

Projekt **Náš hlas** zplnomocňuje mladé lidi s migrační zkušeností hovořit o jejich situaci a sdílet ji se svými spolužáky i s aktéry ve vzdělávání. Výsledkem kampaně projektu jsou tři hlavní videospoty a doprovodná videa, která se zaměřují na zprostředkování konkrétního zážitku. Podobně jako videa předchozí kampaně **Jako Ty** mohou být tyto několikaminutové vstupy vhodným úvodem do tématu.

META videa vhodná pro adaptaci, orientaci ve školách pro nově příchozí z Ukrajiny

Na našem webu **Do školy společně** pro žactvo a rodiče mluvící ukrajinsky jsou k dispozici videa s různými tématy, jedním z nich je i wellbeing.

Partneři pro wellbeing žactva i vyučujících

- Wellbeing ve škole – mj. i wellbeing vyučujících a pracovníků škol
- Nevypusť duši – péče o duševní zdraví, prevence i pomoc
- Locika – psychosociální pomoc ohroženým dětem
- SOFA – mj. metodiky 4R pro zdravý socio-emoční rozvoj dítěte
- Člověk v tísni – Labyrint migrace (e-learningový kurz pro učitele)

META kontakty a poradenství

Závěr – nezapomínejme na sebe!

- Osobní wellbeing ped. i neped. pracovníků

<https://inkluzivniskola.cz/wellbeing-ve-skole-jak-na-pozitivni-pristup-k-uceni-zivotu>

Wellbeing ve škole:

Jak na pozitivní přístup
k učení i k životu

LENKA FELCMANOVÁ

Děkujeme za pozornost!

META, o.p.s – Podpora příležitostí ve vzdělávání

www.meta-ops.cz; www.inkluzivniskola.cz